

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, o. p. s.

783 91 Uničov, Jiráskova 772

Identifikátor školy: 600 026 710

Termín konání orientační inspekce: 15., 16. a 19. květen 2003

Čj.:	135 126/03 - 11092
Signatura:	om2nw301

CHARAKTERISTIKA SPECIÁLNÍ ŠKOLY

Soukromá speciální škola, o.p. s., (dále jen škola) byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení na základě posledního rozhodnutí MŠMT čj. 15 604/01-21 s účinností od 1. září 2001. Škola sdružuje speciální mateřskou školu s kapacitou 4 děti, pomocnou školu s kapacitou 20 žáků a školní jídelnu s kapacitou 50 jídel.

Škola má odloučené pracoviště Uničov Ztracená 11.

V době inspekce probíhaly v hlavní budově školy Uničov, Jiráskova 772 rozsáhlé stavební úpravy, po jejichž dokončení získá škola další prostory pro výuku. Z těchto důvodů byla jedna třída pomocné školy umístěna na odloučeném pracovišti a provoz mateřské školy v letošním školním roce není realizován.

Ke dni inspekce bylo ve třech třídách pomocné školy zařazeno celkem 20 žáků. Speciální péče je poskytována žákům s mentálním a smyslovým postižením a žákům s více vadami.

Výuka probíhá podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. V hlavní budově jsou umístěni žáci nižšího a středního stupně, žáci středního a pracovního stupně jsou v současné době vzděláváni na odloučeném pracovišti školy.

Zřizovatelem je občanské sdružení Jasněnka, které v budově školy a na odloučeném pracovišti provozuje stacionář s rehabilitací.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu pomocné školy ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu pomocné školy ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve vybraných předmětech vzhledem ke vzdělávacímu programu pomocné školy ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM POMOCNÉ ŠKOLY

Hodnocení personálních podmínek je vztaženo k celé škole, která má v současné době osm stálých zaměstnanců, z toho tři provozní. Výchovně-vzdělávací činnost zabezpečuje čtyřčlenný pedagogický sbor včetně ředitelky. Kvalifikaci, z hlediska stanovených podmínek odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v daném typu školy, splňují tři pedagogické pracovnice. Ve třídách, v nichž jsou zařazeni žáci s více vadami (imobilní žáci), zajišťují pomocné práce také dva občané vykonávající civilní službu a pedagogičtí asistenti - zaměstnanci stacionáře, kteří pracují pro potřeby školy bez nároku na odměnu. Na všechny zaměstnance jsou kladeny vysoké odborné i pracovní nároky. V průběhu inspekce byla patrná funkční spolupráce celého týmu. Logopedickou péči zajišťuje logopedická asistentka, která pracuje pod vedením klinického logopeda.

Ředitelka školy vydala závazné dokumenty, postupy a principy, kterými škola definuje svou činnost a způsob dosahování stanovených cílů. Tento komplexní materiál tvoří obsahový a metodický základ fungování školy a je závazný pro celou organizaci. Kompetence pedagogických pracovníků jsou jasně vymezeny v jejich pracovních náplních, rozpracovány jsou i v řadě regulativů upravujících vnitřní život školy (např. Vnitřní řád, Metodické koncepce, Pracovní pokyny pro pedagogy, Morální kodex zaměstnance aj.). Systém řízení v oblasti personální práce je postaven na osobní odpovědnosti každého zaměstnance školy, jeho profesionalitě, zainteresovanosti a komunikaci ve smyslu výměny informací, zkušeností a názorů. V rámci koncepčních záměrů a cílů školy je plně podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Důraz je kladen na průběžné institucionalizované vzdělávání (kurzy, semináře) i sebevzdělávání, které vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů, reaguje na nové trendy v oblasti speciální pedagogické péče i skladbu žáků z hlediska typu jejich zdravotního postižení. Informační systém plně zajišťuje přenos informací. Ve vztahu k rodičům žáků využívá rozmanitých prostředků s cílem zajistit účinnější spolupráci školy a rodiny, jako nezbytného předpokladu úspěšné výchovně-vzdělávací práce. Pořádány jsou např. besedy s odborníky, společné akce, neformální posezení, schůzky s vedením školy a zřizovatelem, na nichž jsou rodiče seznamováni s prací celého zařízení. Pro rodiče jsou zpracovávány metodické materiály, je jim nabízena možnost účastnit se výuky. Pro potřeby dětí jsou rodičům zapůjčovány rehabilitační a didaktické pomůcky včetně výpočetní techniky.

Ředitelka školy uplatňuje managerský způsob řízení školy, využívající provázanost plánování, organizování, vedení a kontrolní činnosti. Hlavní úkoly stanovuje v souladu s cíli vzdělávacího programu, včetně termínů a odpovědnosti. Při plánování vychází z analýzy podmínek školy, ze zhodnocení kladů, rezerv a možností. Využívá promyšleného způsobu vedení porad, ke zvyšování metodické úrovně výuky vyžaduje od vyučujících iniciativu a kreativitu. Ve spolupráci se zřizovatelem zajišťuje předpokladové funkce v oblasti materiálně-technické.

Zavedený kontrolní systém zabezpečuje potřebné informace o úrovni vzdělávacího procesu. Způsob hodnocení je pracovníkům znám, s kritérii jsou seznámeni při přijetí do pracovního poměru. Funkčnímu řízení školy napomáhá i pravidelná analýza dosažených výsledků s výrazným aspektem sebehodnocení.

Mimořádná pozornost je věnována prezentaci školy na veřejnosti, zejména prostřednictvím regionálního tisku, rozhlasu, informačních materiálů, veřejných vystoupení, nabízeny a realizovány jsou exkurze pro žáky základních a středních škol a průběžné praxe studentů.

Personální podmínky jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM POMOCNÉ ŠKOLY

V příjemně působícím prostředí školy jsou používány učebny s výjimkou jedné, dostatečně prostorné a mají velmi podnětnou a estetickou výzdobu. Všechny jsou vybaveny novými žakovskými stolky a židličkami, pro žáky s tělesným postižením má škola dostatek speciálně upravených stolů a přídatných pracovních ploch. Nedostatkem je však absence tabulí, z hlediska jejich využití k frontální demonstraci, pro výcvik psaní a provádění průpravných, uvolňovacích cviků ve svislé poloze.

Nábytkové vybavení je funkční, umožňuje ukládat didaktický materiál a hračky v dosahu žáků. Pro skupinovou činnost, individuální relaxaci a výuku tělesné výchovy mají žáci možnost využívat hernu stacionáře a v blízkosti umístěnou tělocvičnu středního odborného učiliště. Pro individuální výuku žáků s autismem a individuální logopedickou prací má škola velmi dobře

vybavenou malou učebnu, kde kromě různých pomůcek a potřeb je využíván i počítač s vhodnými didaktickými programy.

Ke stravování žáků je určena samostatná jídelna, kam žáci chodí v průběhu dne i na svačinu. Na odloučeném pracovišti školy, kde je umístěna pracovní skupina stacionáře, škola využívá dílnu, cvičnou kuchyň a pozemek. Vzhledem k probíhajícím stavebním úpravám v hlavní budově byla dočasně (od počátku měsíce května) zrušena školní dílna.

Sledované předměty jsou zabezpečeny vhodnými učebnicemi a pracovními sešity. Ve všech učebnách je žákům k dispozici výpočetní technika, v průběhu sledované výuky však nebyla využívána. Nadstandardní je vybavení speciálními učebními pomůckami pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, ostatní hračky, stavebnice, knížky i rehabilitační pomůcky poskytují žákům dostatek stimulace k vybraným činnostem. Výrobky a výtvarné práce žáků jsou vhodně využívány pro vyzdobu školního prostředí.

Opatření přijímaná ve spolupráci se zřizovatelem ke zkvalitnění materiálních podmínek vycházejí ze zpracovaného plánu, z aktuálního stavu a individuálních potřeb žáků jsou účinná a efektivní.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V POMOCNÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Škola pracuje s platnými učebními dokumenty, učební plán je plněn. Obsah učiva jednotlivých předmětů je rozpracován podle jednotlivých stupňů školy do ročních tematických plánů.

Dokumentace žáků s postižením je vedena přehledně a systematicky. Rozhodnutí o zařazení žáků do školy bylo ředitelkou vydáno na základě jejich odborného vyšetření a doporučení speciálně pedagogického centra. Povinná dokumentace je vedena průkazně, poskytuje dostatek podkladů k posouzení průběhu vzdělávání.

Realizace individuálních vzdělávacích programů

Pro jednotlivé žáky je obsah učební látky včetně hodnotových cílů konkretizován v měsíčních individuálních vzdělávacích plánech (IVP), což plně respektuje jejich rozdílné schopnosti a potřeby. Pravidelné měsíční vyhodnocování těchto plánů umožňuje vyučujícím provádět případné úpravy rozsahu učiva a systematicky navazovat na již zvládnuté vědomosti a dovednosti. Tento systém průkazně dokládá vývoj žáků v průběhu jejich školní docházky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve všech stupních pomocné školy

Náplň pracovní a výtvarné výchovy byla vhodně zaměřena na vytváření základních manuálních dovedností žáků a prohlubování jejich samostatnosti. V počtech a věcném učení se učitelky zaměřovaly na rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a paměti s využitím třídění, přiřazování a manipulačních činností s konkrétními předměty. Velmi důležitý předmět smyslová výchova byl založen na rozmanitých cvičeních, která měla přímou souvislost s předmětem čtení. Učitelky hojně využívaly obrázky, říkanky i pohybové znázornění. Předmět řečová výchova byl zaměřen převážně na rozvoj dechových a artikulačních cvičení a byl vhodně spojován se čtením.

Veškeré učební činnosti byly přiměřené, vycházely z možností žáků daných jejich zdravotním postižením. Ve všech předmětech byl kladen důraz na rozvoj jejich poznávacích funkcí.

Cílenou a většinou i účinnou motivací byli žáci vedeni k překonávání obtíží a dokončení úkolu, dařilo se zapojit i žáky s menším zájmem o výuku. Pozitivně se uplatňovalo průběžné motivující slovní hodnocení, klasifikace a důsledná zpětná vazba. Velký důraz kladly učitelky na rozvíjení verbální komunikace, kterou neustále podněcovaly a spojovaly s prováděnými činnostmi, zážitky žáků a jejich dosavadními zkušenostmi a vědomostmi. Respektována byla názornost výuky, časté využití manipulačních pomůcek umožňovalo činnostní zaměstnání žáků. Psychohygienické podmínky výuky byly důsledně dodržovány.

Zřetelnou diferenciací úkolů se vyznačovala výuka předmětu počty a čtení ve třídě se spojeným nižším a středním stupněm, kde vzhledem ke značným rozdílům ve vědomostech žáků byla zvolena vhodná individuální forma výuky.

K ojedinělým nedostatkům patřil někdy přílišný verbalismus ze strany vyučujících na úkor vhodnějších činností, málo efektivní samostatná práce žáků, nedostatečný zřetel ke správnému držení psacích potřeb, natočení sešitů nebo absence uvolňovacích cviků před psaním. V řečové výchově pak chyběla individuální práce a ke kontrole artikulace nebylo využito logopedické zrcadlo.

Při individuální výuce žáka s autistickými rysy byla respektována potřeba strukturovaného učení a vizualizace, vyučující vhodně uplatňovala alternativní augmentativní komunikaci s využitím prstové abecedy a znakované češtiny.

Průběh vzdělávání a výchovy je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Pravidelně jsou vyhodnocovány krátkodobé cíle stanovené v individuálních vzdělávacích plánech každého žáka. Tento proces je neustále monitorován a konzultován na poradách pracovníků.

Za důležitý prvek hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání považuje škola koordinaci a komunikaci mezi jednotlivými pracovníky, odbornými garanty a rodiči, která je zajišťována systémem pravidelných odborných porad se zřizovatelem.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Ve spolupráci se zřizovatelem jsou žákům školy zabezpečeny tyto nadstandardní služby:

- rehabilitační péče včetně odborného vyšetření
- rekondiční pobyty
- pravidelná stomatologická péče
- péče klinického logopeda
- zprostředkování pediatrických a jiných odborných vyšetření po dohodě nebo na žádost rodičů
- zprostředkování další péče o žáky po ukončení školní docházky

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 15 604/01-21 ze dne 14. května 2001
2. Inspekční zpráva čj. 135 090/99-11092 ze dne 7. května 1999
3. Projekt a Koncepce Speciální školy, o. p. s pro školní rok 2002/2003
4. Závazné dokumenty Speciální školy, o. p. s. pro školní rok 2002/2003 (Vnitřní řád školy, Ochrana práv žáků speciální školy, Pracovní pokyny pro pedagogy - sportovní aktivity, exkurze, vycházky, uvádění nových pedagogů do praxe, vedení pedagogické praxe, Metodická koncepce ve speciální škole, o.p.s. - koncepce logopedie, tělesné výchovy, ekologické výchovy)
5. Personální dokumentace - doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003 (osobní čísla 000201, 000202, 000213, 000214)
6. Plán práce školy s přílohami pro školní rok 2002/2003
7. Třídní knihy a třídní výkazy tříd A, B, C
8. Katalogové listy žáků tříd A, B, C
9. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003
10. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
11. Osobní dokumentace žáků s postižením zařazených do Speciální školy, o. p. s. pro školní rok 2002/2003
12. Hodnocení činnosti školy za 1. pololetí školního roku 2002/2003
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
15. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy včetně zápisů z hospitací pro školní rok 2002/2003
16. Dokument - Návazná péče o žáky po ukončení školní docházky ze dne 24. srpna 2002
17. Seznam didaktických pomůcek a odborné literatury ke dni inspekce
18. Namátkově vybrané sešity, žákovské knížky a komunikační deníky žáků ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces pozitivně ovlivňuje systém řízení školy, kvalifikovanost vyučujících a jejich zájem o zvyšování svých odborných znalostí.

Organizační struktura školy umožňuje účinné řízení, dokumentace vztahující se k organizování jejího chodu je vedena příkladně. Vedení a motivování pracovníků pozitivně působí na jejich tvořivý přístup k práci.

Materiálně-technické podmínky jsou příznivé, vybavení školy je průběžně doplňováno moderními didaktickými a rehabilitačními pomůckami. Škola vytváří pro žáky vhodné psychohygienické klima, zásady správné duševní hygieny byly dodržovány.

Ve vyučování byly převážně používány odpovídající a pestré učební metody, které podporovaly činnostní charakter výuky. Organizaci výuky a volbu metod vyučující vhodně střídali podle únavy a momentální připravenosti žáků. K podpoře názoru vhodně využívali připravené obrázky, hračky i speciální pomůcky, s nimiž žáci manipulovali.

Speciální škola, o .p. s. plní ve výchově a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i v osvětové činnosti pro rodiče žáků školy a veřejnost významnou úlohu. Ve spolupráci se zřizovatelem a ostatními zaměstnanci školy vytváří příznivé podmínky pro

socializaci žáků se zdravotním postižením, poskytuje jim nadstandardní služby a zabezpečení.

V souladu s § 5 odst. 3 c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena ČŠI jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová, v. r.
Člen týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Vojtěch Chrámeček, v. r.

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková
Ing. Eva Stachová

V Šumperku dne 26. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. června 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Miloslava Bártová	Miroslava Bártová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Olomouckého kraje		
Zřizovatel Občanské sdružení Jasněna , Uničov		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.